

Ekstrakt

BioFokus har på oppdrag fra Civitas kartlagt naturverdier i planområde ved Bergerveien i Asker kommune. Det er registrert fem naturtype-lokaliteter i området, hvorav Neselva er registrert som svært viktig (A-verdi), I tillegg er det registrert et par kalkskogslokaliteter og en stor eik. Det er funnet flere rødlistearter sv sopp, lav og moser. Neselva-vassdraget er viktig for fisk, andre vannlevende organismer, og har stor landskapsøkologisk betydning.

Nøkkelord

Asker
Bergerveien
Reguleringsplan
Boligutbygging
Naturtyper
Rødlistearter
Neselva
Gytebekk
Kantsoner

Omslag

FORSIDEBILDER
Øvre:
Midtre:
Nedre:

LAYOUT
Blindheim Grafisk

ISSN: 1504-6370

ISBN: 978-82-8209-306-4

BioFokus-rapport 2013-31

Tittel

Naturverdier i planområde Bergerveien, Asker kommune

Forfattere

Anders Thylén

Dato

20.11.2013

Antall sider

27 sider

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder denne rapporten "levende" linker.

Oppdragsgiver

Civitas AS

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.

Andre BioFokus rapporter kan lastes ned fra:

<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadallèen 21, 0349 OSLO
Telefon 2295 8598

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har i 2013 på oppdrag fra Civitas AS foretatt kartlegging av naturverdier i planområde Bergerveien i Asker kommune. Anders Thylén har vært prosjektansvarlig hos BioFokus. I BioFokus har i tillegg Ole J. Lønnve, Kjell Magne Olsen, Torbjørn Høitomt og Terje Blindheim deltatt i arbeidet. Ola Falk Fredriksen har vært vår kontaktperson hos Civitas. BioFokus takker for godt samarbeid med oppdragsgiver.

Denne rapporten har som mål å oppsummere data for de naturverdier som er kjent i området i 2013. Rapporten beskriver hvilke undersøkelser som er utført og resultatene fra disse.

Oslo, 20. november 2013

Anders Thylén, BioFokus

Sammendrag

Stiftelsen BioFokus har i 2013 på oppdrag fra Civitas AS foretatt kartlegging av naturverdier i planområde Bergerveien i Asker kommune. Planene går ut på at eksisterende eiendommer med kontor og lager skal kunne utvikles med boliger med nærsenter.

Totalt er det kartlagt fem naturtypelokaliteter innenfor og grensende til planområdet:

- Neselva. Viktig bekkedrag. A-verdi. Går inntil og til dels gjennom planområdet.
- Torstad Nord. Kalkskog. B-verdi. Ligger tett utenfor planområdet i sør.
- Berger Ø II. Store gamle trær. C-verdi. Ligger innenfor planområdet.
- Bergerveien I. Kalkskog. B-verdi. Nyregistrert innenfor planområdet.
- Bergerveien II. Kalkskog. B-verdi. Nyregistrert innenfor planområdet.

Neselva med kantsoner har svært stor landskapsøkologisk betydning som både leveområde og korridor for et stort mangfold av arter fra mange organismegrupper. Elvestrekningen opp til Skustad er anadrom, og her vandrer både ørret og laks opp fra sjøen. Gyteforholdene for ørret er spesielt gode, og neselva er en av de mest produktive gyteelvene for ørret knyttet til Indre Oslofjord.

Intakte kantskoger er spesielt viktige for artsmangfoldet. Det er registrert et relativt stort antall rødlistede sopp (i stor grad knyttet til død ved av ulike treslag) og moser knyttet til disse kantskogene.

Fremmede arter utgjør et problem i området, ikke minst kjempespringfrø som sprer seg langs vassdraget og har til dels store bestander .

Innhold

1	INNLEDNING	5
1.1	BAKGRUNN	5
1.2	OPPDRAG	5
2	GJENNOMFØRING	5
2.1	METODE	5
2.2	UTVELGELSE OG VERDISSETTING	6
2.3	BEHANDLING AV DATA	6
2.4	ARTSMANGFOLD	7
3	RESULTATER	7
3.1	PLANOMRÅDET	7
3.2	NATURTYPELOKALITETER	9
3.3	NESELVA-VASSDRAGET	15
3.4	ANDRE NATURVERDIER	17
3.5	ARTER	18
3.5.1	<i>Fremmedarter</i>	<i>18</i>
3.5.2	<i>Rødlistearter og andre interessante arter</i>	<i>19</i>
3.5.3	<i>Vilt og fisk.....</i>	<i>21</i>
4	DISKUSJON.....	21
4.1	NATURVERDIER, UTYGGING OG SKJØTSELSBEHOV	21
4.2	TURSTI	25
4.3	BEHOV FOR VIDERE KARTLEGGING	26
5	REFERANSER	26

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Grunneierne i Bergerveien vest for broen over Neselva ved Billingstad i Asker kommune har over noe tid arbeidet med planer for sine eiendommer. Hensikten med planarbeidet er å legge til rette for at eksisterende eiendommer med kontor og lager skal kunne utvikles med boliger med nærsenter. Asker kommune har bestemt at det for det aktuelle området skal utarbeides områdereguleringsplan med konsekvensutredning. Civitas AS og Nordic Architects AS er engasjert av grunneierne til å lede planarbeidet, finne felles grep og avveie de ulike hensyn, og til å fremme områdereguleringsplanen med konsekvensutredning.

Planarbeidet gjøres med forankring i kommunedelplan for Holmen – Slependsen, vedtatt i 2012, den vedtatte areal- og transportstrategien og gjeldende kommuneplan. I kommunedelplanen er området avsatt for formål bolig og kontor. Det er utarbeidet et forslag til planprogram som redegjør for hvilke alternativer og hvilke konsekvenser det er aktuelt å utrede. Godkjent planprogram skal ligge til grunn for selve konsekvensutredningen.

Som grunnlag for planarbeidet og konsekvensutredningen skal det iht. planprogrammet gjennomføres en del utredninger, bl.a. en biologisk registrering. Følgende er sakset fra utkastet til planprogram:

"Biologisk registrering

Overordnet registrering skal suppleres med nærmere gjennomgang av planområdet, blant annet med registrering av situasjonen i og langs Neselva."

1.2 Oppdrag

BioFokus har i september 2013 fått i oppdrag av Civitas AS å gjennomføre en kompletterende registrering av naturverdier i planområdet. Kartleggingen skal oppsumere tidligere registreringer og kunnskap om området, samt omfatte relevant feltarbeid for å komplettere den naturfaglige kunnskapen om området. Kartleggingen skal omfatte både selve planområdet og eventuelt influensområde som strekker seg utenfor planområdet, spesielt med fokus på Neselva.

2 Gjennomføring

2.1 Metode

Arbeidet har omfattet kartlegging av:

- Områder spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (viktige naturtyper) etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007).
- Viktige viltområder etter DN-håndbok 11. I dette prosjektet har det imidlertid vært mer fokus på fisk.
- Levesteder for rødlistearter iht. den norske rødlista (Kålås et al. 2010).
- Forekomster av svartlistearter iht. Fremmede arter i Norge - med norsk svartliste 2012 (Gederaas et al. 2012).

Metoden for naturtypekartlegging følger DNS håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Det henvises til denne og da spesielt kapitlene 2 - 6 for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvelgelse av naturtyper og verdisetting av dem. I forbindelse med revidering av DN-håndboka er det utarbeidet utkast til nye faktaark for en del naturtyper (Gaarder 2012). De nye faktaarkene er brukt i den grad det har vært relevant.

Tilgjengelige naturdatabaser, først og fremst Naturbase (Miljødirektoratet 2013), Artskart (Artsdatabanken og GBIF Norge 2013) og geologiske kart (NGU 2013), samt litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området. Det foreligger fra tidligere flere rapporter om naturverdiene i området, bl.a. naturtypekartlegging i forbindelse med reguleringsplanarbeid for Holmen (Røsok og Olberg 2009) samt kartlegging av fisk (Enerud og Lund 1999).

Feltarbeid i prosjektet er gjennomført 10. september, 27. september (fokus på fisk), 3. oktober (fokus på moser), samt 14. oktober (fokus på ferskvannsorganismer).

2.2 Utvelgelse og verdisetting

Metoden for utvelgelse og verdisetting av lokaliteter følger DNS håndbok 13, revidert utgave (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). Følgende kriterier er viktige ved utvelgelse av viktige naturtyper:

- Naturtypers sjeldenhet nasjonalt og lokalt
- Forekomst av viktige nøkkelelementer
- (Gode) forekomster av signalarter eller rødlistede arter.
- Områdets topografiske og geografiske plassering.
- Områdets evne til å fylle en funksjon for bevaring av biologisk mangfold.

Systemet for verdisetting har tre verdikategorier: Svært viktig – A, Viktig – B, Lokalt viktig – C. DN gir følgende kriterier for rangering av lokaliteter innen en naturtype:

- Størrelse og velutviklethet
- Grad av tekniske inngrep
- Forekomst av rødlistearter
- Sjeldne utforminger (nasjonalt og regionalt).

2.3 Behandling av data

De kartlagte naturtypelokalitetene er lagt inn i Natur2000 for eksport til Naturbase. Data er systematisert i Natur2000 (Borch og Wergeland Krog 2000) og det er laget faktaark med foto for feltbefarte lokaliteter. Naturtypeavgrensninger er produsert som SOSI-filer og er oversendt Fylkesmannen/DN sammen med egenskapsdataene, for å gjøres tilgjengelig i Naturbase. I den grad det er gjort endringer i enten avgrensning eller beskrivelse for en gammel naturtypelokalitet, så er den gamle lokaliteten gitt en ny kartavgrensning, et nytt nummer i Natur2000 (mens BN-nummeret i Naturbase er oppretholdt) og en ny beskrivelse. Den gamle lokaliteten må dermed erstattes.

2.4 Artsmangfold

I 2010 ble det utgitt en revidert Norsk rødliste for arter (Kålås mfl. 2010). Ved rødlisting av en art vurderes både artens nåværende status og hvor mye dens norske forekomster har avtatt, avtar eller forventes å avta. En art vurderes på en skala fra livskraftig til utdødd, se vedlegg.

Rødlistearter, svartlistearter og en del andre signal- og karakterarter som er kartlagt gjennom prosjektet er gjort tilgjengelig i Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2013).

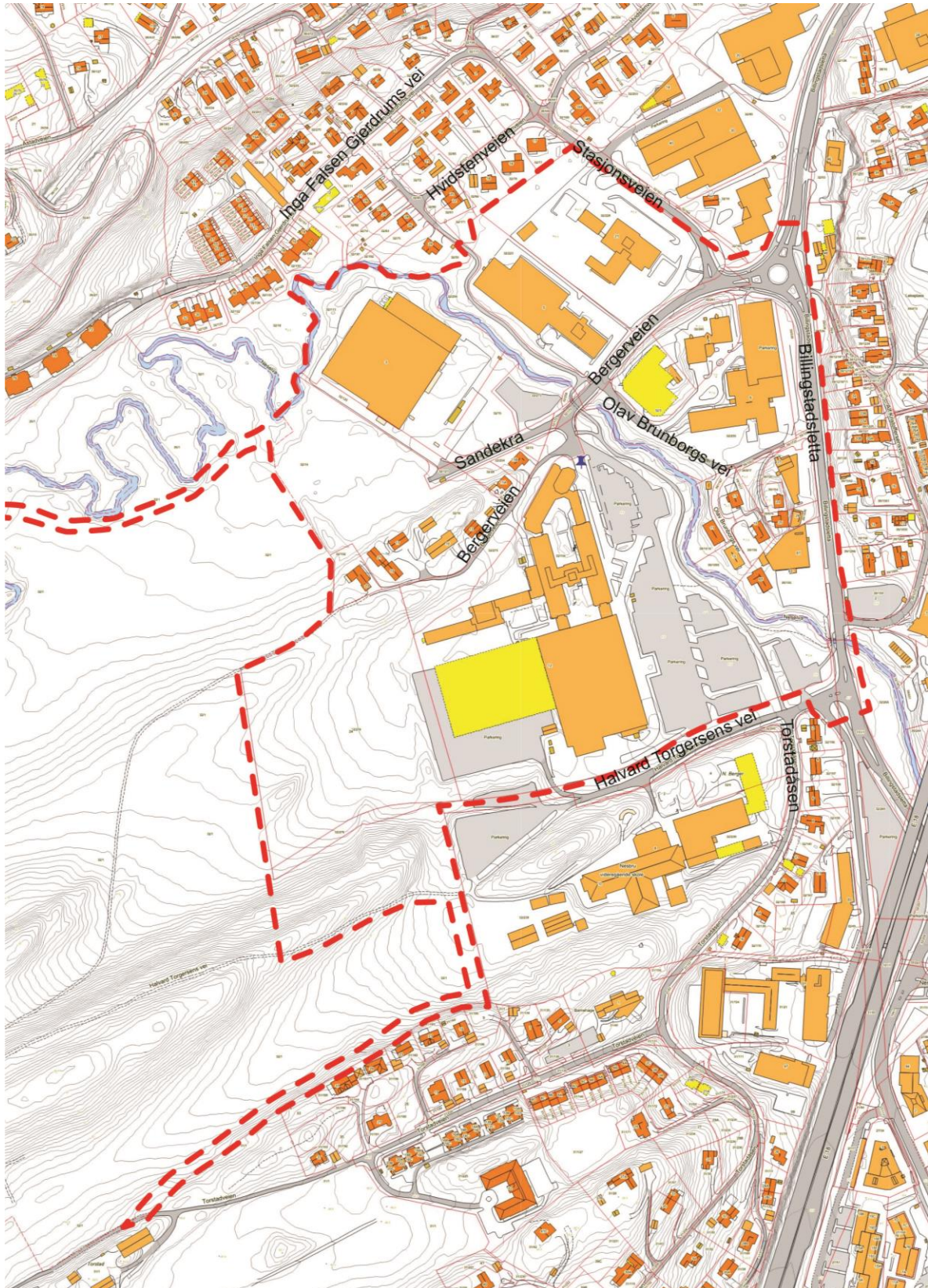
3 Resultater

3.1 Planområdet

Store deler av planområdet består av næringsområde med store næringsbygg og asfalterte arealer. I vestre del er det jordbruksareal med beiter og dyrket mark. Det går en del fjellrygger i vestsørvest-østnordøstlig retning, hvorav noen fortsatt har en del igjen av naturlig vegetasjon og skog. Neselva grenser til området på nordsiden, og går videre gjennom planområdets øste del fra nord til sør.

Figur 1: Deler av planområdet består av næringsareal med asfalterte flater. Foto; Anders Thylén, BioFokus.

Figur 2: Planområdet, med ny skolevei i sydvest og påkopling til turvei i nordvest. Hentet fra planprogrammet.

3.2 Naturtypelokaliteter

Totalt er det kartlagt fem naturtypelokaliteter innenfor og grensende til planområdet, se figur 3. Tre av disse er registrert fra før, mens to er nyregistrert innenfor undersøkelsesområdet. I tillegg er det flere naturtypelokaliteter i nærområdene rundt planområdet:

- Neselva. Vktig bekkedrag. A-verdi. Går inntil og til dels gjennom planområdet.
- Torstad Nord. Kalkskog. B-verdi. Ligger tett utenfor planområdet i sør.
- Berger Ø II. Store gamle trær. C-verdi. Ligger innenfor planområdet.
- Bergerveien I. Kalkskog. B-verdi. Nyregistrert innenfor planområdet.
- Bergerveien II. Kalkskog. B-verdi. Nyregistrert innenfor planområdet.
- Berger NØ. Hagemark. B-verdi. Ligger utenfor planområdet i sørvest.
- Berger Ø. Naturbeitemark. B-verdi. Grenser til planområdet, men er planlagt som del av grøntstråk og friareal.
- Åstadlia. Kalkskog. B-verdi. Ligger nord for planområdet, og blir trolig ikke berørt av tiltaket. Eksisterende turvei går inntil området.
- Holmen vest. Rik edelløvskog. C-verdi. Ligger tett inntil planområdet i øst, men på motsatt side av vei 153.

Lokalitetene Holmen vest, Åstadlia, Berger Ø og Berger NØ vurderes som lite relevante for planarbeidet og er ikke beskrevet ytterligere i denne rapport. For de øvrige lokalitetene følger naturtypebeskrivelse nedenfor. Numreringen av lokalitetene viser til nummer i Natur2000-basen. Det er ikke gjort endringer i avgrensning for noen av de eldre lokalitetene. For Berger Ø II er det heller ikke gjort endringer i beskrivelsen. For Torstad Nord er beskrivelsen oppdatert fordi teksten i Naturbase ikke har fanget opp all relevant informasjon fra tidligere undersøkelser. For Neselva er det gjort omfattende endringer i beskrivelsen med bakgrunn i nytt feltarbeid.

Figur 3: Oversiktskart over registrerte naturtypelokaliteter og andre naturverdier ved Bergerveien.

107 Neselva

Viktig bekkedrag – Meandrerende parti med naturlige kantsoner
Verdi: A Areal : 115 daa

Innledning: Det er gjort feltarbeid i flere runder med tilhørende oppdateringer i Naturbase. Området ble først registrert av Siste Sjanse i 2000 (Terje Blindheim), og oppdatert i 2001 (Kim Abel).. BioFokus ved Kjell Magne Olsen og Sigve Reiso undersøkte områdets betydning for ferskvannsorganismer i 2004, og Øystein Røsok og Stefan Olberg (begge BioFokus) kartla området igjen i 2008 i forbindelse med planarbeid for Holmen. Beskrivelsen er igjen oppdatert i 2013 av BioFokus ved Anders Thylén i forbindelse med planarbeid for Bergerveien.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest for Billingstadsletta i Asker kommune, og utgjøres av Neselva med kantsoner. Den strekker seg fra Skustadgata i nordvest og ned til utløpet i fjorden. Lokaliteten går i nordre del i menderslinger gjennom kulturlandskap, men fra næringsområdene ved Bergerveien er den omkranset av bebyggelse og veier, og er stedvis kanalisert. Elvestrekningen har en noe varierende kantsonEBredde som stort sett ligger på mellom 5 og 10 meter. Langs meandrerne i nord er det bredere partier på ca 50 meter med godt utviklet skog, mens det lenger ned stedvis er smalere. Berggrunnen i området er kalkrik, noe som gir mulighet for en rik flora og fauna i og langs elva.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som viktig bekkedrag av undertypen meandrerende parti med naturlige kantsoner. Alternativt kunne en valgt undertype viktig gytebekk. Nederste del av elvestrekningen mot sjøen er ikke

meandrerende, og har i partier dårlig utviklet kantsone, men er inkludert på grunn av sin funksjon som del av gytebekk, og som nødvendig vandringsvei for laks, ørret og ål. I de meandrerende delene med bred kantsone er det velutviklet edelløvskog, og disse delene vurderes som kjerneområdet i lokaliteten. Skogen kan beskrives som rik edelløvskog, med overganger mellom gråor-heggeskog og or-askeskog med stort innslag av alm. Tresjiktet er generelt godt utviklet med gråor, alm (70 cm) og hegg som dominerende treslag, men med stort innslag av bl.a. ask (80 cm), spisslønn (60 cm) og gran. Det er relativt mye død ved på lokaliteten, både i form av høystubber, stående trær og læger. Langs meandrerne er det også enkelte avsnørte partier som fylles opp ved flom men ellers er tørrlagte.

Artsmangfold: Tidligere undersøkelser har vist at det i elva lever laks, ørret (både stasjonær og anadrom) og ørekyte (Asker kommune 2000). Ål og ferskvannskreps er registrert tidligere, men situasjonen for disse er i dag usikker. Yngeltettheten av laks, sjørret og stasjonær ørret er meget høy, og elva er vurdert som det vassdraget med høyest yngeltetthet i Oslo og Akershus, beregnet ut fra elektrofiske foretatt på 1990-tallet (Enerud og Lund 1999). For bunndyr ser arts mangfoldet ikke ut til å være spesielt rikt, men det er bl.a. gjort funn av vårfluen *Beraeodes minutus*. På stein og leire langs elva forekommer moseartene striglekrypmose og rød knollvrangmose. I skogpartiene er det et rikt mangfold av sopp knyttet til død ved (spesielt av alm). Her forekommer bl.a. almeskin, skrukkeøre, almekullsopp og ferskenpote. Sistnevnte er svært sjelden med kun 7-8 lokaliteter i Norge. Det er store forekomster av pelsblæremose på stammer av ask og gråor, og på ask vokser også svøpbustehette. Av andre signalarter vokser glansmose og almeteppe mose på grove stammer av alm og ask. Barlind forekommer sparsomt. I feltsjiktet dominerer høystauder som strutseving, springfrø, skogstjerneblom, skogsvinerot og vendelrot, i fuktige partier også bekkekarse og bekkeveronika. Storklokke og kjempesvingel finnes også her, og gulveis og ramsløk er registrert tidligere.

Bruk, tilstand og påvirkning: Det har tidligere trolig vært kulturmark (beite/slått) inntil elva. I nedre del er meandere rettet ut, og elvekantene er stedvis steinsatt. Det har vært et par tilfeller av akutt forurensning som har ført til fiskedød. Det var et stort utslipp av møkk fra Stokker gård på slutten av 60-tallet, og ca 1988 var det også akutt utslipp av kobber i elva fra Elektrisk Byrå (Enerud og Lund 1999, Øystein Engen pers. med.). Det er generelt en del diffus forurensning, spesielt i nedre deler. Enkelte steder i skogen er det dumpet en del søppel. Det er nylig åpnet en hogstflate inne i kjerneområdet i lokaliteten, for å ta ut ved og for å få bedre utsyn fra bebyggelsen på nordsiden. Hogsten har bl.a. ført til sterk spredning av kjempespringfrø.

Fremmede arter: Det er stedvis store bestander av kjempespringfrø langs elva. Kanadagullris finnes i kantene mot kulturmark.

Del av helhetlig landskap: Det er flere naturtypelokaliteter med edelløvskog og kantsoner langs bekkedraget oppstrøms.

Verdivurdering: Det er sjelden å finne såpass intakte elvestrekninger med inntakte meandere og opprinnelig vegetasjon. Komplette bekkesystemer i lavlandet, spesielt i intensivt drevne jordbrukslandskap i Sørøst-Norge, er nå sjeldne og spesielt bevaringsverdige. Vassdragt har stor betydning for laks og ørret, muligens også for truede fisk og krepsedyr. Skogen er rik, med grove trær og død ved. Det er i alt dokumentert ca 10 truede eller rødlistede arter (høyeste RL-kategori er EN) av sopp, moser og karplanter. Lokaliteten vurderes som svært viktig (A-verdi) på grunn av inntakte kantsoner med stort arts mangfold samt stor betydning som gytebekk.

Skjøtsel og hensyn: Elva og dens meandere må få ligge urørt. Kantsoner med skog bør overlates til fri utvikling (ikke-hogst) for å videreutvikles mot en naturskogtilstand. Kantsonene må oppretholdes og bør få mulighet til å utvides der hvor de er smale eller dårlig utviklet.

Figur 4: Neselva. Venstre: Kjerneområdet med meandersvinger og rik edelløvskog. Høyre: Også nedstrøms kryssingen med Bergerveien er det partier med en del kantsone og storkvokste trær. Foto: Anders Thylén.

.....

314 Berger Øst II

Store gamle trær – Stor eik Verdi: **C** Areal : 0,32 daa

Innledning: Registrert av BioFokus i 2000, besøkt igjen og oppdatert av BioFokus i 2010 i forbindelse med kartlegging av hule eiker på oppdrag for Asker kommune.

Beliggenhet og naturgrunnlag: En liten åkerholme i stor åker ca 100 m nordvest for den store P-plassen ved Nesbru v.g. skole.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten består av en stor eik på en åkerholme. Eika har en diameter på ca 75 cm i brysthøyde og har en relativt vid krone. I tillegg er det en halvgrov eik på ca 55 cm i diameter. Det er mange stubber av gamle hule alm/ask som står igjen. Åkerholmen er grodd igjen med ungskog av alm, ask og lønn. Feltsjiktet er ikke sammenhengende men består av lågurtarter.

Artsmangfold: Unge trær av alm og ask (begge NT) forekommer. På gamle hule stubber av alm/ask vokser skrukkeøre (NT). Lågurtarter som bergmynte, kransmynte og blåveis vokser på bakken.

Bruk, tilstand og påvirkning: Beite er opphørt for lenge siden. Tidligere grove hagemarkstrær er hogd.

Figur 5: Åkerholme med to grove eiker. Foto: Anders Thylén, BioFokus.

Verdivurdering: Relativt gammel og grov eik i kulturlandskapet. Signalarter og kontinuitet mangler, hvilket trekker ned til C-verdi.

Skjøtsel og hensyn: Treet bør fristilles. Det er mye busker og trær som skygger for treet.

.....

350 Torstad Nord

Kalkskog – Frisk kalkfuruskog Verdi: **B** Areal : 6,2 daa

Innledning: Registrert av BioFokus ved Kim Abel i 2004, besøkt igjen av BioFokus ved Øyatein Røsok og Stefan Olberg i 2008 (planarbeid Holmen) og Anders Thylén i 2010 (kartlegging av hul eik i Asker kommune). Oppdatert av BioFokus ved Anders Thylén i 2013 i forbindelse med planarbeid for Bergerveien.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger mellom Nesbru v.g. skole i sør og Hallvard Toresens vei i nord, på Billingstadsletta i Asker kommune. Den består av en skogdekt kalkrygg, og er omgitt av bygningsmasse, veier og parkeringsplasser på alle sider.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Naturtypen består av en østvest-gående kalkrygg med kalkskog. Lokaliteten utgjør en liten skogkledd kolle med i hovedsak furu (40 cm) og sommerek (30 cm) på toppen, og hassel, spisslønn (30 cm), ask og noe alm, gran, osp, selje, bjørk (35 cm), villapal og rognasal mot kantene. Frisk/tørr kalkfuruskog dominerer, men på nordsiden er det også noe kalkgranskog med mye hassel. Stedvis, spesielt i vestenden, er skogen relativt åpen med engpreg og tegn på tidligere beite. På sørsiden og ellers i kantene er det mye eik (lågurt-eikeskog), men eika er relativt ung, og grove trær mangler. Det er generelt mye hassel i skråningene, både på sør- og nordsiden. Med unntak av furu er det stort sett små dimensjoner på stammene og det er lite med død ved på lokaliteten. En eik på 55 cm i diameter vest i biotopen har en begynnende hulighet en bit opp på stammen. Feltsjiktet er rikt, med mange kalklågurtarter dominert av blåveis og liljekonvall. I østenden er det en sørvendt grunnlendt knaus med tørrbakkeflora.

Artsmangfold: Kalklågurtarter som blåveis, bergmynte, kransmynte, kranskonvall, kantkonvall, maria nøkleblom og bakkefiol. På tørrbakke i øst vokser i tillegg flekkgriseøre og prikkperikum. Pelsblæremose forekommer på et par tre (eik og spisslønn).

Bruk, tilstand og påvirkning: Mot sør er det noe påvirkning fra skoleområdet med rester av en gammel vei og et relativt nytt "uterom". Det er en del stubber og spor etter hogst, spesielt på nordsiden.

Fremmede arter: Blankmispel vokser på tørrbakken i øst.

Verdivurdering: Kalkskog i mosaikk med rik edelløvskog. Funn av en VU-art. Lokaliteten scorer middels på arts mangfold, habitatkvalitet og påvirkning, og såvidt høyt på størrelse. Samlet vurderes den som viktig (B-verdi).

Skjøtsel og hensyn: Fri utvikling. Blankmispel kan med fordel fjernes.

.....

830 Bergerveien I

Kalkskog – Frisk kalkfuruskog Verdi: **B** Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt i 2013 av BioFokus ved Anders Thylén og Terje Blindheim i forbindelse med planarbeid for Bergerveien.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest for Billingstad, mellom næringsområdene i Bergerveien og jordbruksmarken øst for Berger gård. Den utgjør en liten kollerest med kalkberggrunn og naturlig vegetasjon i et ellers sterkt påvirket landskap.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som kalkbarskog av undertypen urterik kalkfuruskog, men i mosaikk med åpen kalkmark og småbiotoper i kulturlandskapet. I skogen står en del relativt storvokst gran og furu, men en god del er hogd ut. I tillegg finnes et yngre og tettere tresjikt av edelløvtrær. Rundt kantene av holtet strekker seg et belte av yngre løvtrær, bl.a av hegg. Busksjikt er relativt godt utviklet med hassel, leddved, og kratt av edelløvtrær. Feltsjiktet er til dels dårlig utviklet grunnet skyggevirksomhet, men med typiske kalkskogsarter. Mot bebyggelse på nordsiden står en del grove furuer og i nordvest er det en liten rest av åpnere engvegetasjon. I øst er det et lite parti med nakent kalkberg og grunnlendt kalkmark

Artsmangfold: Her forekommer typiske kalkskogsarter som leddved, hagtorn, blåveis, storkonvall og krattfiol. På engresten forekommer rødknapp og åkermåne. På den åpne kalkmarken er det lys- og varmekrevende flora med arter som knollmjødurt, prikkperikum og kantkonvall.

Bruk, tilstand og påvirkning: Skogen er tydelig påvirket av hogst, og deler av den er relativt ung. Både skogen og de åpne naturtypene har vært kulturpåvirket og hatt et mer åpent preg tidligere. Det er vokst opp ung, tettløvvegetasjon rundt kantene av skogholtet. Kalkmarken i øst er relativt gjengrodd med løvkratt samt i skråningen mot sørøst et holt med relativt ung ask.

Fremmede arter: Kanadagullris forekommer i kantene rundt området. I øst står et par busker filtkorsved.

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere koller med kalkskog / edelløvskog / åpen kalkmark i landskapet, men de utgjør kun små oppsplittede rester.

Verdivurdering: Iht nytt faktaark for kalkbarskog scorer lokaliteten lavt til middels på parametrene tilstand og artsamangfold og middels på størrelse. Innslag av andre viktige naturtyper som åpen kalkmark bidrar til verdivurderingen. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Skogen bør i hovedsak få stå urørt og utvikles fritt, hvor gamle trær og også døde trær spares. Bården med tett ung løvskog i kanten kan derimot gjerne ryddes vekk, spesielt mot sør. Større lysinnslipp vil være positivt for den rike floraen i området. Spesielt ved den åpne kalkmarken bør løvkratt og ungskog på sørsiden ryddes.

Figur 6: Venstre: Åpen kalkknaus i Berberveien I. Høyre: Halvåpen vegetasjon med rik flora i nordskråningen av Bergerveien II. Foto: Anders Thylén, BioFokus.

831 Bergerveien II

Kalkskog – Frisk kalkfuruskog Verdi: Areal : daa

Innledning: Lokaliteten er kartlagt i 2013 av BioFokus ved Anders Thylén og Terje Blindheim i forbindelse med planarbeid for Bergerveien.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten ligger vest for Billingstad, inne mellom næringsområdene i Bergerveien, og utgjør en liten rest av en kalkrygg med naturlig vegetasjon i et ellers sterkt påvirket landskap. Den grenser til vei, asfaltert p-plass og bebyggelse.

Naturtyper, utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten er kartlagt som kalkbarskog av undertypen urterik kalkfuruskog. Her står en del relativt storvokst furu, og vegetasjonen har tidligere trolig vært en tørr, åpen og solrik kalkfuruskog. Rester av tørrengvegetasjon vitner om dette, og spesielt på nordsiden i skråningen mot p-plass er det fortsatt relativt åpent. Forøvrig er det mye busk- og løvkratt.

Artsmangfold: Tørrengvegetasjon med arter som knollmjødurt, kantkonvall, marianøkleblom, bakkefiol og dunkjempe. Et par småplanter av barlind er også observert i området

Bruk, tilstand og påvirkning: Overlag er kollen sterkt gjengrodd med fremmede mispler og andre hagebusker. Busk- og krattvegetasjonen risikerer å skygge ut det rike feltsjiktet.

Fremmede arter: Fremmede mispler og andre hagebusker forekommer i lokaliteten. Kanadagullris finnes i kantene.

Del av helhetlig landskap: Det finnes flere koller med kalkskog / edelløvskog / åpen kalkmark i landskapet, men de utgjør kun små oppsplittede rester.

Verdivurdering: Iht nytt faktaark for kalkbarskog scorer lokaliteten lavt til middels på parameteren tilstand og middels på størrelse og artsamangfold. Lokaliteten vurderes derfor som viktig (B-verdi)

Skjøtsel og hensyn: Området bør restaureres ved at en rydder vekk busk- og løvkratt, for å få inn mer sollys. Tiltakene vil kreve jevnlig men forholdsvis sjelden oppfølging for å unngå gjengroing.

.....

3.3 Neselva-vassdraget

Deler av teksten er hentet fra Røsok og Olberg (2009). Vassdraget består utelukkende av hovedelva med fem mindre sidebekker, hvor den får sin tilførsel fra. Det er ingen innsjøer eller tjern i vassdraget, men enkelte loner og dammer. Hele nedbørsfeltet er på 21 km². Vannføringen varierer mye i løpet av året, og kan være nede i 100 l/s. Vannet har meget god ledningsevne, alkalitet og kalsium og lite humusstoffer, med pH-verdier som varierer mellom 7 og 8 (Asker kommune 2000, Bækken et al 2001).

Komplette bekkesystemer i lavlandet er nå sjeldne og spesielt bevaringsverdige. I intensivt drevne jordbrukslandskap og i Sørøst-Norge generelt vil disse være spesielt viktige.

Den avgrensede naturtypelokaliteten Neselva er tilnærmet lik strekningen på 4,2 kilometer som sjørret kan vandre naturlig fra Holmenfjorden til fossen ovenfor Skustad, hvor fisken møter et vandringshinder (Enerud og Lund 1999). Øvre del av vassdraget kalles Stokkerelva. Dette området er avgrenset som en egen naturtypelokalitet (Blindheim et al. 2005, DN 2013), og har ikke betydning for anadrom fisk (Enerud og Lund 1999).

På mesteparten av Neselvas anadrome strekning er gyte- og oppvekstvilkårene for sjørret gode. Neselva veksler mellom hurtigrennende strykpartier med stein og grusbunn, særlig i de øvre delene, og roligflytende partier med sand og mudderbunn i de nedre deler. Gyteområdene starter omtrent i svingen på østsiden av lagerbygningen på Sandekra-tomta. Herfra og opp gjennom meandrerne på en strekning på over en km, hvor elva gjør mange svinger, er det tett med flotte gytestrekninger. Den 27. september ble det talt over 25 gytestrekker av forskjellig størrelse i dette partiet, og enkelte steder var det store gytegroper (etter stor fisk). Både stor fisk og store mengder yngel og ungfisk ble observert overalt på strekningen. Mellom mange av gytepartiene var det dypere kulper, som blandt annet er viktige som hvileplasser for fisk i gytetiden, samt om vinteren hvor fisk søker til de dypere kulpene. Mange steder ligger det døde trær og kvist av forskjellig slag over og i elva, hvilket er veldig gunstig for fisken. På strekningen fra lagerbygningen og nedover, er det sparsomt med gyteområder, selv om det stedvis finnes mulige plasser også her. Det er derimot mye ungfisk i dette partiet. Så denne strekningen er utvilsomt også viktig, både for vandrende fisk og fødesøkende ungfisk.

Tettheten av ørretunger er blitt undersøkt ved Skustad i 1996, og beregnet til 400-500 ørret pr. 100 m² (Enerud og Lund 1999). Dette er svært tett, og var det høyeste som ble beregnet i 52 vassdrag i Oslo og Akershus i 1996-97. Lenger ned, på strekningen Ringnes-Nesbru var tettheten av ørret mindre, og lakseunger mer vanlig enn høyere opp. Ørretbestanden i Neselva består trolig av både vandrende og stasjonære individer. Grunnet den store produksjonen av ørret så gir Neselva trolig et forholdsvis stort tilskudd til ørretbestanden i Oslofjorden. I tillegg til den store ørretbestanden finnes også laks og ål i Neselva. Både laks og ål vandrer mellom elva og sjøen. Vi har ikke kjennskap til at det er foretatt tellinger eller beregninger av bestandsstørrelser eller vassdragets betydning for disse artene, men elva har trolig mindre betydning for laks enn for ørret. Elva er satt i kategori 3 i DNs system for kategorisering av sjøørretvassdrag (Enerud og Lund 1999). Det betyr at den vurderes som et vassdrag med nedsatt produksjon eller hvor bestandene er sårbare p.g.a. trusselfaktorer.

Figur 7: Brede kantsoner og grusbunn gir fine gytemuligheter i øvre deler av vassdraget. Foto: Anders Thylén, BioFokus.

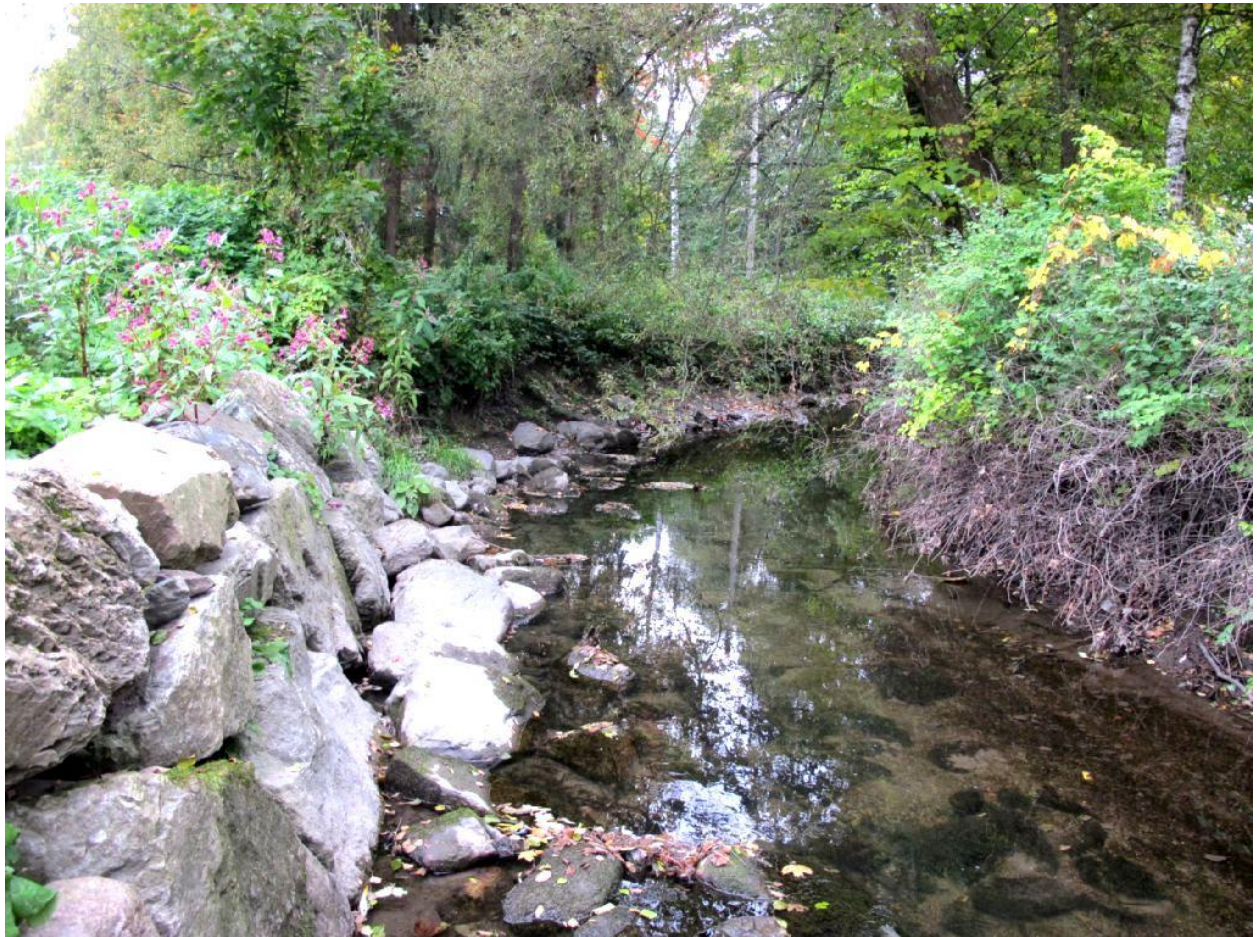
Kantsonene langs vassdraget er viktige både for planter og dyr som lever i kantsonen, men også for fisk og andre vannlevende organismer. Nedfall av blader, insektlarver og annet organisk materiale gir grunnlag for næringskjeden i vannøkosystemet, hvor rovfiskene er på toppen. Falne trestammer og kvister gir ly for fisk og skaper variasjon og leveutrymme for flere arter. Spesielt i nedre del av vassdraget er kantsonene under press fra boliger, utsynshogst, veier, industri etc.

For å forbedre forholdene for fisk anbefaler Fylkesmannen i Oslo og Akershus en rekke tiltak (Enerud og Lund 1999), bl.a. følgende:

- Opprydding av søppel.
- Reduksjon i utslipp av næringsstoffer og partikler til vassdraget.
- Hindre utslipp av giftstoffer.
- Utrede muligheter for å sikre en mer stabil minstevannføring.
- Etablere vegetasjonsbelte der det mangler.

Alle disse tiltakene vurderes som gunstige for å sikre biologisk mangfold knyttet til elvestrengen. For å sikre og utvikle biologisk mangfold i kantsonen anbefales i tillegg:

- Opprettholdelse og til dels utvidelse av kantsonenes bredde.
- Fri utvikling av skogen mot naturskogtilstand, med produksjon av gamle, grove trær og død ved som kan nyttes av mange arter.

Figur 8: Neselva. Steinforbygning og manglende kantsone nedstrøms Bergerveien. Foto: Anders Thylén, BioFokus.

3.4 Andre naturverdier

Innenfor planområdet er det i tillegg registrert et mindre område som har en viss naturverdi, men som per i dag ikke når helt opp til kravene for prioritert naturtype. Området kan derimot

utvikle naturtypekvaliteter på sikt dersom det forvaltes på riktig måte. De bør derfor bevares i den grad det er mulig. Det blir her betegnet som hensynsområde (se også figur 3):

Hensynsområde 1 (H1)

I en smal kantsone / skogholt inntil parkeringsplass helt sør i området er det en del litt grove edelløvtrær (50 cm) og død ved. Her finnes både alm, ask og spisslønn, og enkelte trær er hule. I vest står en gammel ask, som tidligere trolig er blitt styvet. Denne er nesten 1 m i diameter og er hul. Her er det forholdsvis tett med ungt løvkratt. Verdien er her knyttet til gamle og hule (kulturlandskaps)trær. For å øke naturverdien kunne en gjerne rydde kratt rundt den store aska samt åpne opp skogholtet, men spare en del av de største trærne. Noen av trærne som spares kunne nystyves. For å bevare og utvikle verdiene kreves jevnlig oppfølging med å holde unna løvkratt.

Figur 9: Venstre: Hul ask i H1. Høyre: Gamle furuer nær bebyggelse i H2. Foto: Anders Thylén, BioFokus.

3.5 Arter

3.5.1 Fremmedarter

På grunn av nærhet både til private hager og næringsområder med mye transportvirksomhet er det mye fremmede arter i området, se tabell 1:

Tabell 1: Svartlistearter i planområdet. Risikokategori viser til vurdering av økologisk risiko i Fremmede arter i Norge - med norsk svartliste 2012 (Gederaas et al. 2012). SE – svært høy risiko. HI – høy risiko. PH – potensielt høy risiko.

Vitenskaplig navn	Norsk navn	Risikokategori	Kommentar
-------------------	------------	----------------	-----------

<i>Berberis thunbergi</i>	Høstberberis	SE	Lok. 107
<i>Cotoneaster sp.</i>	Fremmede mispler	SE	H4, lok. 350
<i>Impatiens glandulifera</i>	Kjempespringfrø	SE	Lok. 107, flere og til dels store bestander
<i>Lysimachia punctata</i>	Fagerfredløs	HI	Lok. 107
<i>Melilotus albus</i>	Hvitsteinkløver	SE	Langs veier i planområdet.
<i>Solidago canadensis</i>	Kanadagullris	SE	Spredt i planområdet, i kantene av hesynsområdene og lok. 107.
<i>Viburnum lantana</i>	Filtkorsved	PH	H3, et par busker

Det største fremmedartsproblemet langs Neselva er spredningen av kjempespringfrø. Arten sprer seg raskt langs elva og kan danne tette bestander som utkonkurrerer naturlig forekommende arter. Arten er forholdsvis enkel å bekjempe ved luking før frøsetting. På de grunnlendte ryggene med åpen kalkskog er gjengroing med fremmede busker, framforalt mispler, et problem. Disse utkonkurrerer hjemlige busker og skygger ut karplantefloraen. Gjentatte ryddinger over flere år er trolig nødvendig for å bli kvitt disse artene.

Figur 10: Svartlistearter. Venstre: Kjempespringfrø i lok 107. Høyre: Filtkorsved i H3. Foto: Anders Thylén, BioFokus.

3.5.2 Rødlistearter og andre interessante arter

I undersøkelsesområdet og tilknyttet de registrerte naturtypelokalitetene er det gjort en del funn av rødlistearter, hvilket framgår i tabell 2 nedenfor.

Edelkreps er tidligere dokumentert fra vassdraget (Asker kommune 2000). Fra Berger gård ble det drevet med krepsefiske i elva fram til krigen (Yvonne Skjulestad, pers.medd.).

Ferskenpote er bestemt av soppekspert Tom Hellik Hofton ut fra bilde. Arten er tidligere kjent fra ca 7 lokaliteter i Norge, hvorav kun 3 på Østlandet.

Det er også registrert en del rødlistede sommerfugler i områdene rundt, ved Berger gård og i Åstadlia. De er ikke tatt med i listen, men det er godt mulig at de forekommer også innenfor planområdet.

Tabell 2: Rødlistearter i undersøkelsesområdet ved Bergerveien / Neselva. Vilt og fisk er ikke med i listen, men er kommentert i eget avsnitt.

Vitenskaplig navn	Norsk navn	Gruppe	RL-kategori	Seneste funn / Kommentar
<i>Rhodotus palmatus</i>	Ferskenpote	Sopp	EN	2013 / Lok. 107, enkeltfunn på almelåg
<i>Granulobasidium vellereum</i>	Almeskin	Sopp	VU	2013 / Lok. 107, enkeltfunn på almelåg
<i>Auricularia mesenterica</i>	Skrukkeøre	Sopp	NT	2013 / Lok. 107, spredt på død ved av alm
<i>Hypoxylon vogesiacum</i>	Almekullsopp	Sopp	NT	2013 / Lok 107, spredt på død ved av alm
<i>Frullania bolanderi</i>	Pelsblæremose	Mose	VU	2013 / Lok 107 og 350, spredt på trestammer
<i>Orthotrichum patens</i>	Svøpbustehette	Mose	VU	2013 / Lok 107, spredt på trestammer
<i>Hygroamblystegium fluviatile</i>	Striglekrypmose	Mose	NT	2013 / Lok 107, store mengder på stein i elva
<i>Taxus baccata</i>	Barlind	Karplante	VU	2013 / Lok 107, enkeltfunn
<i>Filipendula vulgaris</i>	Knollmjørdurt	Karplante	NT	2013 / H3 og H4
<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask	Karplante	NT	2013 / Alle delområder
<i>Ulmus glabra</i>	Alm	Karplante	NT	2013 / Alle delområder
<i>Astacus astacus</i>	Edelkreps	Krepsedyr	EN	? / Neselva

Alle rødlistearter (og andre interessante arter) som er kartlagt gjennom prosjektet er tilgjengelig på Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2013) per i dag. I tillegg er de koblet til lokalitetsbeskrivelsene i Natur2000-basen og nevnt i områdebeskrivelsene.

3.5.3 Vilt og fisk

Elva har gode bestander av anadrom fisk, både av laks og ørret, og gode gytestrekninger. Dette er mer utførlig behandlet i kappitel 3.2 og 3.3.

Ål (rødlistet som kritisk truet - CR) er tidligere kjent fra vassdraget. Ål går opp i alle elver av denne størrelsen i regionen, så Neselva har ikke noen spesiell betydning for arten. Det er få funn av ål rundt indre Oslofjord de siste 20 år, så status for arten er usikker. Trusselen mot ål er i liten grad knyttet til leveområdene, men mer til rovfiske utenfor Norges grenser.

Vilt har vært lite fokusert i feltarbeidet grunnet tidspunktet for oppdraget (september/oktober). Det foreligger imidlertid en del opplysninger fra andre kilder. Området har en god rådyrbestand, og litt lenger opp langs elva så er det et stort hi, som brukes vekselvis av rev og grevling (Yvonne Skjulestad, pers.medd.). Neselva med kantsoner er levested for vintererle, fossefall og dvergspett. Nattergal er også observert/hørt i hekketida, mens gråspett er sett i nærområdet kun utenom hekketida (Norsk Orntologisk forening, avd. Oslo og Akershus 2013). Gråhegre bruker elva for fødesøk. Isfugl ble observert i området på slutten av 1990-tallet (Ole Lønnve pers. medd.). For øvrig er åkerrikse hørt i kulturlandskapet vest for planområdet (Artsdatabanken og GBIF Norge 2013).

Figur 11: Rødlistearter på død ved av alm langs Neselva. Venstre: Ferskenpote. Høyre: Almekullsopp. Foto: Anders Thylén, BioFokus.

4 Diskusjon

4.1 Naturverdier, utbygging og skjøtselsbehov

Denne rapporten er i hovedsak en tilstandsrapport som oppsummerer naturverdier i og inntil planområdet. Det er imidlertid vanskelig å komme helt utenom at en eventuell utbygging vil kunne medføre en del negative konsekvenser. Det er i tillegg et par aspekter som BioFokus er ombedt av oppdragsgiver å kommentere.

Oppsumert så har området store naturverdier. Det gjelder framforalt Neselva med kantsoner. Hele vassdraget er viktig som elvesystem og spesielt individrik gytebekk. Langs hele bekkesystemet har kantsonene stor betydning, både for fisk og som skogbiotop. Meandersvingene med bredere kantsoner i nordenden av planområdet er et viktig kjerneområde med rik edelløvskog og rødlistede arter. Inne i planområdet finnes i tillegg en åkerholme og noen kalkrygger med mer lokale verdier

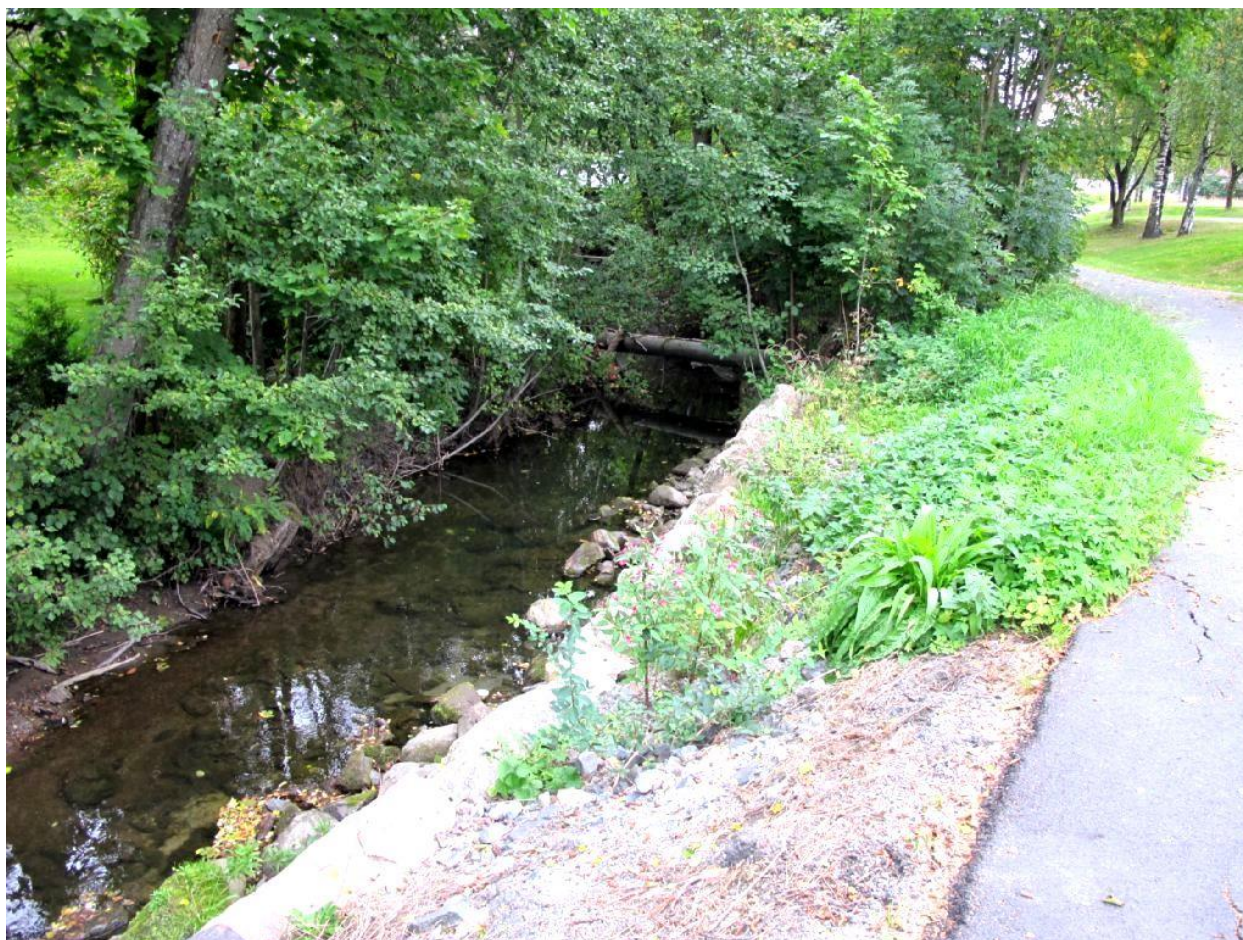
I første omgang vil det bli en del direkte konsekvenser av utbygging, arealer som blir direkte nedbygde etc. De foreløpige skissene (se figur 12) viser at prosjektet har prøvd å ta hensyn til naturlige koller og rygger, og dermed har prøvd å begrense de direkte konsekvensene. Det er også prøvd å ta hensyn til Neselva, men en bør nok tenke på å trekke bebyggelsen enda litt mer unna vassdraget for å gi mulighet til bredere kantsoner langs elva i nordre del av området. Plassering og utforming av anlegg som kommer i tillegg til selve boligene, som lekeplasser, søppelhåndtering, gangveier m.m., vil også ha stor betydning for konsekvensene av tiltaket.

Figur 12: Foreløpig skisse over utbyggingsplanene. Fra Civitas.

Det skisserte byggeprosjektet omfatter ca 1100 boenheter, hvilket vil bety en helt annen bruk av arealene i og rundt planområdet. I tillegg til de direkte effektene av prosjektet vil det kunne bli sekundære effekter som kan være minst like store som de direkte, og dermed blir veldig viktig å vurdere. Det tenkes da på aktiviteter som ferdsel, lek, hogst grunnet ønsker om sol og utsyn, utlegging av jord og hageavfall m.m. Slike aktiviteter kan medføre slitasje, trivialisering av vegetasjon, spredning av fremmede arter m.m., og kan i verste fall endre naturtypene vesentlig selv om de direkte inngrepene har vært små. Dette må vurderes grundig videre i prosjektet. Ved en eventuell utbygging må informasjon om naturverdiene til beboerne bli en viktig del av konseptet.

Det er allerede nevnt flere ganger at kantsonene til elva er spesielt viktige å ta vare på, og at de heller bør utvides enn gjøres inngrep i. Ved kjerneområdet (meandrene med edelløvskog og bred kantsone) ville en utvidelse av kantsonen kunne fungere som beskyttelse for de verdifulle og mer sårbare indre delene. Nedstrøms, hvor kantsonen generelt er smalere, bør denne forsterkes ved at et noe bredere areal settes av til skogvegetasjon. Det gjelder spesielt på strekningen rett sør for Bergerveienbrua hvor turveien til dels går veldig tett inntil vassdraget. Om en trekker turveien et par meter ut kan en la kantsonen gro til og forsterkes. Om en gjerne vil kunne komme ned til elva så kan en heller lage et par punkter hvor en sti går ned og hvor en kan plassere for eksempel en parkbenk. Slike punkter bør plasseres der hvor det ikke er utviklet kantsone i dag, se bilde 13 nedenfor. Selve vannstrengen bør heller ikke være for lett tilgjengelig på disse punktene, og parkbenk bør for eksempel plasseres på toppen av skråning/steinforbygning.

Figur 13: Nedstrøms Bergerveienbrua går turveien stedvis tett inntil bekken, og kantsone mangler helt.

Civitas nevnte på oppstartmøte muligheten for å etablere åpne vannspeil i boligområdet, evt i direkte tilknytning til vassdraget. Skissen i figur 12 viser også forslag til dam i direkte kontakt med bekken i nedre høyre hjørne av bildet. Inntil vi evt vet mer om konsekvenser av et slikt tiltak vurderes imidlertid dette som en uheldig løsning. På tross av eksisterende forstyrrelser, utretting og forurensning er Neselva i dag et noenlunde velfungerende økosystem med grei vannføring, vandrende fisk og verdifulle kantsoner. Som et intakt elvesystem i et befolkningstett jordbruksområde på nedre Østlandet så har området unike verdier. Alle tiltak knyttet til vannregimet, mulig tilførsel av fremmede arter etc bør derfor unngås. Det anbefales derfor ikke heller at eventuelle nye dammer anlegges med utløp til elva. Eventuell utplantning

av fremmede arter, utsetting av fisk og lignende tiltak ville kunne medføre spredning til vassdraget, og dermed potensielt innebære negative konsekvenser for elveøkosystemet.

Alle de kartlagte kollene/hensynsområdene inne i planområdet har et visst behov for skjøtsel for å kunne bevare og/eller utvikle naturverdien. Dette er trolig vanskelig å få til med nåværende bruk. I et eventuelt boligområde ville kanskje vaktmestertjenester eller dugnadsarbeid fra de boende kunne bidra positivt ved å gjennomføre skjøsteltiltak som angitt i 3.4.

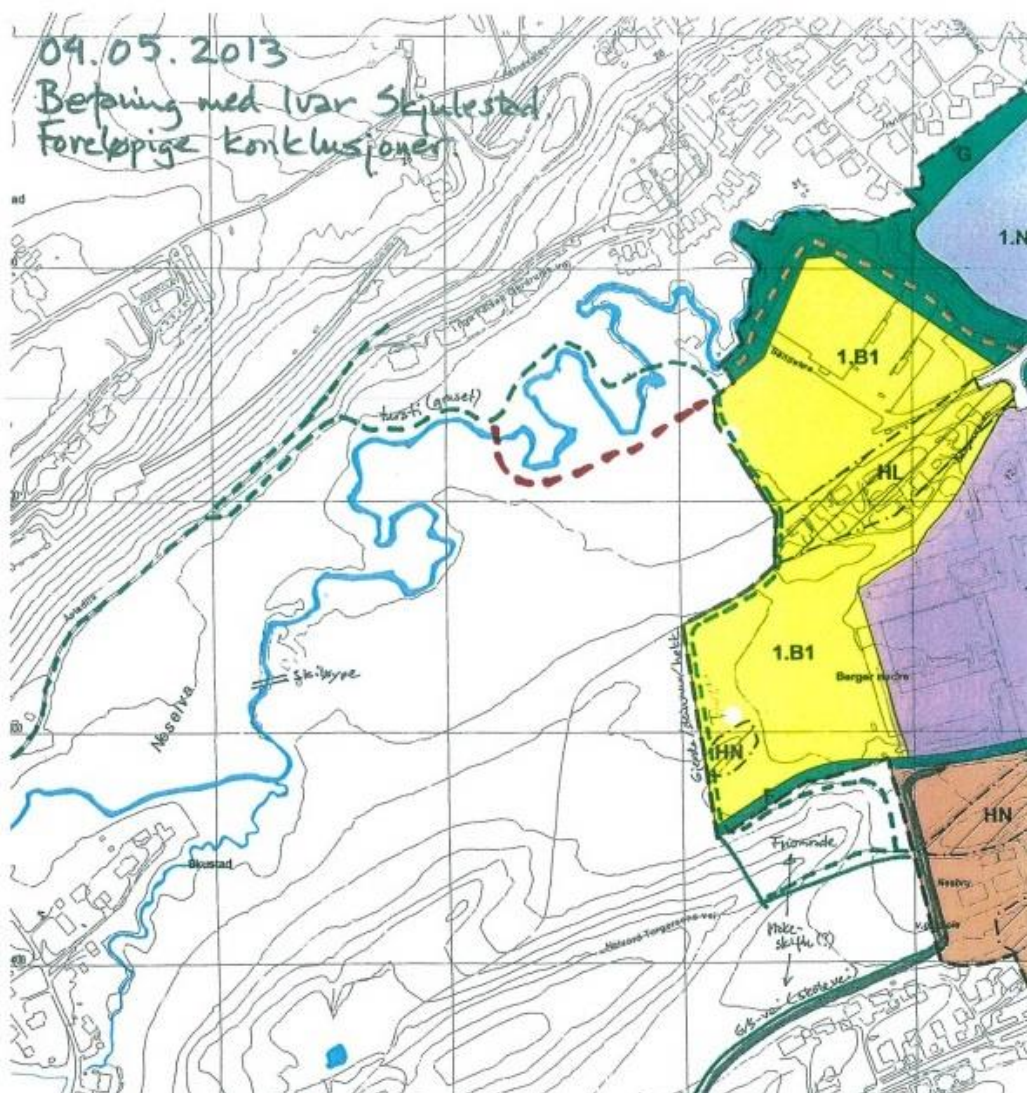

Figur 14: Liten og nylig opptatt hogstflate inne i kjerneområdet langs Neselva.

All hogst av skog i kantsonene eller inne i kjerneområdet til Neselva vurderes som svært uheldig for naturverdiene. Det er enkelte mindre bestand som er dominert av gran hvor en teoretisk kunne ta ut noe gran for å fremme fremvekst av løvskog. Det er imidlertid en fare for at det fort blir tatt ut for mange trær, "feil" treslag blir hogd, eller at bare det å gå inn med maskiner medfører skade på verdiull vegetasjon. Hogsttiltak som nylig er gjennomført på en av meandertangene i kjerneområdet har skapt en åpen flate inne i skogen. Dette medfører uheldige kanteffekter inn i de mest sentrale delene av området. For eksempel har den fremmede arten kjempespringrø spredd seg kraftig etter at området ble åpnet opp. Selv om enkelte mindre bestander isolert sett har lavere naturverdi bør derfor hele kjerneområdet få utvikles fritt uten noen form for hogstinngrep.

4.2 Tursti

I forbindelse med at Civitas og eier av Berger gård gjennomførte en befaring 04.05.2013 ble det laget en skisse for mulig føring av tursti fra planområdet med tilkobling til turvei i nord, se figur 15. I traseforslaget er turstien ført gjennom kjerneområdet ved Neselva ut på den tangen hvor det nylig er gjennomført hogst. Traseen er imidlertid lagt slik at den ikke bare berører hogstflaten og "innkjørselsveien" til denne, men at den også berører verdifull løvskog og går relativt tett inntil meandersvinger i elva. Tiltaket ville derfor ganske enkelt kunne tilpasses for å ta noe mer hensyn til naturtypen. Kjerneområdet langs Neselva, dvs skogen ved meandersvingene, vurderes imidlertid å ha så høye naturverdier at en bør ha full fokus på å la området som helhet utvikles til naturskog og å unngå alle former for inngrep (jmf 4.1). Også det området som er blitt hogd bør få utvikles mot naturskog, uten de inngrep og forstyrrelser som en turvei vil innebære.

Figur 15: Skisse til tursti. Mørkegrønn trasé skissert av oppdragsgiver. Alternativt forslag fra BioFokus på deler av strekningen i rødt.

Det anbefales at turveien trekkes helt utenom kjerneområdet, for eksempel ved å følge jordekanten lenger mot vest og med kryssing av elva der skogen har tatt slutt og kantsonen er dårlig utviklet under høyspentlinja, alternativt krysse øst for kjerneområdet.

4.3 Behov for videre kartlegging

Etter de kartlegginger som er gjort er naturverdier og artsmangfold i området forholdsvis godt kjent og dokumentert. Kunnskapen om området vurderes dermed i utgangspunkt som god nok for å gjennomføre konsekvensutredning. For senere planfaser bør en vurdere relevante undersøkelser på riktig årstid for å avdekke elvas betydning for edelkreps, samt en mer systematisk kartlegging av vilt (framfor alt fugl) og insekter. Det er potensial for blant annet sommerfugler i området. Før en eventuell utbygging bør det også gjennomføres en mer grundig kartlegging av fremmede arter, og eventuelt sette i verk tiltak for å bekjempe bl.a. kjempespringfrø.

5 Referanser

- Artsdatabanken & GBIF Norge, 2013 Artskart, internettportal for artssøk.
<http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx>
- Artsdatabanken. 2013. Artsportalen. <http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/favicon.ico>
- Asker kommune. 2000. Fisketiltaksplan for Asker 2000-2010.
- Borch H, Wergeland Krog O, 2000. Natur2000.
- Bækken, T., Lien, L. og Mjelde, M. 2002. Biologiske og kjemiske undersøkelser i Neselva og Stokkerelva høsten 2001. NIVA-rapport Inr 4483-2002.
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13.
<http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500031188&language=0>
- Direktoratet for Naturforvaltning. 2013. Naturbase.
<http://geocortex.dirnat.no/silverlightViewer/?Viewer=Naturbase>
- Enerud, J. og Lund, K. 1999. Registrering av sjørretvassdrag i Oslo og Akershus, 1996-97. Fylkesmannen i Oslo og Akershus, miljøvernnavdelingen. Rapport nr. 1/1999.
- Fremstad E, 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA Temahefte 12. Norsk institutt for naturforskning, Trondheim.
- Fremstad, E. og Moen, A. 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. Rapport botanisk serie 2001-4, s.231.
- Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. Artsdatabanken, Trondheim.
<http://www.artsdatabanken.no/Article.aspx?m=303&amid=10843>
- Kålås J.A., Viken Å., Henriksen S., Skjelseth S. 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken, Norge.
- Lindgaard, A. og Henriksen, S. (red.) 2011. Norsk rødliste for naturtyper 2011. Artsdatabanken, Trondheim.
- Norsk Ornitologisk forening, avdeling Oslo og Akershus. Interbettside for rapportering av fugleobservasjoner, lest 01.11.2013.
http://nofoa.no/Sider/Rapporteringer/Observasjoner.php?selection=&sort_order=&search=Neselva&action=+%3E%3E

Personlige meddelelser

Yvonne Skjulestad, grunneier
Ole J. Lønnve, biolog og lokalkjent

Vedlegg 1

Rødlistekategorier

EX	Utdødd	En art er <i>Utdødd</i> når det er svært liten tvil om at arten er globalt utdødd.
EW	Utdødd i vill tilstand	Arter som ikke lenger finnes frittlevende, men der det fortsatt finnes individ i dyrehager, botaniske hager og lignende.
RE	Regionalt utdødd	En art er <i>Regionalt utdødd</i> når det er svært liten tvil om at arten er utdødd fra aktuell region (her Norge). For at arten skal inkluderes må den ha vært etablert reproduserende i Norge etter år 1800.
CR	Kritisk truet	En art er <i>Kritisk truet</i> når best tilgjengelig informasjon indikerer at ett av kriteriene A-E for <i>Kritisk truet</i> er oppfylt. Arten har da ekstremt høy risiko for utdøing (50 % sannsynlighet for utdøing innen 3 generasjoner, minimum 10 år).
EN	Sterkt truet	En art er <i>Sterkt truet</i> når best tilgjengelig informasjon indikerer at ett av kriteriene A-E for <i>Sterkt truet</i> er oppfylt. Arten har da svært høy risiko for utdøing (20 % sannsynlighet for utdøing innen 5 generasjoner, minimum 20 år).
VU	Sårbar	En art er <i>Sårbar</i> når best tilgjengelig informasjon indikerer at ett av kriteriene A-E for <i>Sårbar</i> er oppfylt. Arten har da høy risiko for utdøing (10 % sannsynlighet for utdøing innen 100 år).
NT	Nær truet	En art er <i>Nær truet</i> når den ikke tilfredsstiller noen av kriteriene for CR, EN eller VU, men er nære ved å tilfredsstille noen av disse kriteriene nå eller i nær framtid.
DD	Datamangel	En art settes til kategori <i>Datamangel</i> når ingen gradert vurdering av risiko for utdøing kan gjøres, men det vurderes som meget sannsynlighet at arten ville blitt med på Rødlista dersom det fantes tilstrekkelig med informasjon.
LC	Livskraftig	En art tilhører kategorien <i>Livskraftig</i> når den ikke oppfyller noen av kriteriene for kategoriene CR, EN, VU eller NT, og ikke er satt til kategoriene DD, NA eller NE.
NE	Ikke vurdert	En art tilhører kategorien <i>Ikke vurdert</i> når det ikke er gjort noen vurdering for arten. Dette kan for eksempel skyldes dårlig utredet taksonomi, svært dårlig kunnskapsgrunnlag eller mangel på tilgjengelig kompetanse.
NA	Ikke egnet	En art tilhører kategorien <i>Ikke egnet</i> når den ikke skal bedømmes på nasjonalt nivå. Dette gjelder her i hovedsak fremmede arter (arter kommet til Norge ved hjelp av mennesket eller menneskelig aktivitet etter år 1800) eller er tilfeldige gjester.